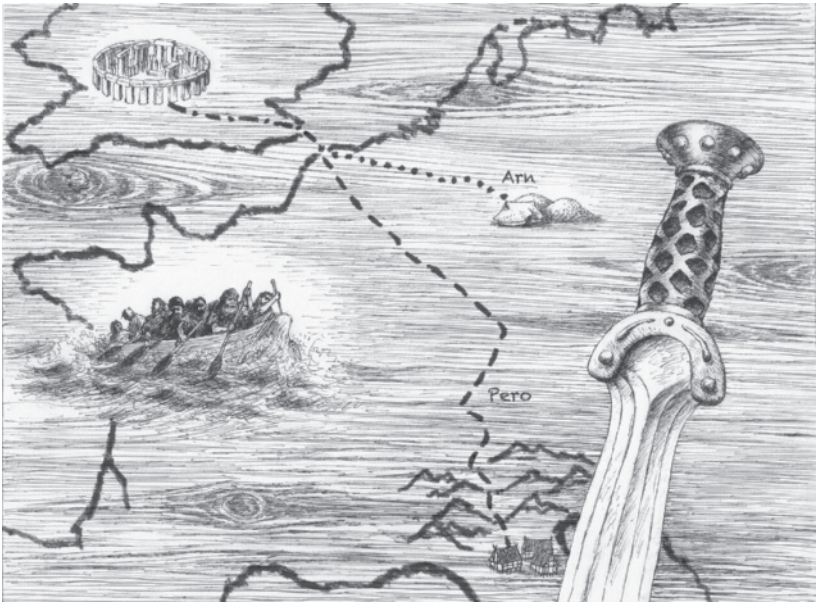

GEESTENKRIJGER

1

Arn

Het gezicht van de oude man was wit. Niet zo wit als sneeuw, maar eerder wit als de maan, bleek en heel ver weg. Arn slikte en probeerde er niet naar te kijken terwijl hij met een kam van been het lange, grijze haar probeerde te ontwarren. Het was stug, vol met klitten, en Arns wangen gloeiden van de inspanning. Hij probeerde voorzichtig te zijn, maar dat kon bijna niet. Gelukkig bleef de oude man stilliggen, ook als hij hard trok en er meer haren in zijn kam bleven hangen dan hij had gewild. Een voor een schikte Arn de gladgekamde lokken netjes op de zware, donkere mantel die om de schouders van de man gedrapeerd was. Alleen die laatste klit nog. Als hij die eruit wilde krijgen, zou hij hem zowat uit het hoofd moeten trekken. Dus pakte hij de pluizige pluk en moffelde hem snel weg in de kraag van de mantel. Oude Raban zou het toch niet merken. Hij was dood.

Arn luisterde naar het jammeren en zingen van de vrouwen in de verte, terwijl hij in zijn eentje het hout voor Rabans brandstapel hakte aan de zonnige kant van zijn huis. Zijn adem ontsnapte in wolkjes uit zijn mond. Ze zweefden naar boven en bleven tussen het riet van de dakrand hangen, om daar in glinsterende waterdruppeltjes te veranderen. Het was een koude dag, maar de zon maakte alles beter. Telkens als Arn zijn bijl naar beneden liet zoeven, ving de smalle, bronzen snede het licht.

Zijn werk met Raban had hem een schouderklopje van zijn

vader opgeleverd. Die had niets van de weggestopte pluk haar gemerkt en het moest gezegd worden: de krijger lag er mooi en statig bij met zijn gekamde lokken, zijn mosgroene mantel en het glimmende zwaard op zijn borst. Alleen dat gezicht, dat bleke, slappe gezicht. Arn dacht niet dat hij daar ooit aan zou wennen, hoeveel van zulke gezichten hij ook nog zou zien. En dat zouden er nog heel wat zijn. Hij was tenslotte de zoon van de dodenverzorger.

Hij zuchtte diep en spleet nog maar een stuk hout doormidden. Arns vader was een van de weinigen in de buurt die meer moest doen dan een boerderij draaiende houden. Het ploegen en inzaaien van de akkers, het verzorgen van de dieren en het onderhoud van het lange huis met zijn stallen leverden genoeg werk en zorgen op om ieders dagen mee te vullen. Maar zijn vader was een bijzondere man. Hij hoorde de goden, en de goden hoorden hem. Als er iemand doodging, was het zijn vaders taak om voor diegene te zorgen. Een ceremonie van vuur, water, aarde of lucht moest de geest van de dode bevrijden en teruggeven aan de goden.

Maar Raban werd niet aan de goden gegeven. Hij was uitverkoren om een Voorouder te worden, een van de beschermers van het land in de Heuvels verderop, uitkijkend over de akkers en huizen. En hij kreeg een hele nieuwe Heuvel voor zichzelf.

‘We zijn er weer!’ Een vrolijke meisjesstem haalde Arn uit zijn gedachten. Hij had helemaal niet gemerkt dat het klagen was gestopt. Al het brandhout was gehakt, en nu zat hij met zijn rug tegen de zonverwarmde lemen wand van het huis. Hij had best een beetje rust verdiend. Ik slaap, dacht hij, ik slaap, ik slaap, ik slaap.

‘Arn! Arn, wakker worden!’

Langzaam deed hij zijn ogen open. Voor hem zat een klein meisje op haar hurken, niet meer dan vijf zomers oud. Ze keek hem onderzoekend aan en stak haar hand uit naar zijn gezicht.

‘Je plakt helemaal!’ riep ze met een gerimpeld neusje.

‘Dat komt omdat ik zo hard gewerkt heb,’ antwoordde Arn. ‘Kom maar hier, dan geef ik je een lekkere dikke knuffel!’

Hij sprong omhoog terwijl zijn zusje een gil slaakte en voor hem uit rende, haar rode krullen wapperend in de wind. De drie varkens die op het stoffige erf scharrelden, stoven voor hun voeten weg.

‘Ik heb je!’

Arn greep zijn zusje vast, tilde haar op en drukte haar stevig tegen zich aan, terwijl hij zijn zweterige wangen zo veel mogelijk tegen de hare wreef. Ze gilde van afschuw en plezier.

‘Laat los, Arn, laat los!’

‘Nooit!’ riep hij. ‘Je zult voor eeuwig gevangen zijn in mijn armen! Je zult voor altijd vies en plakkerig zijn!’

Het meisje lachte en krijste en kronkelde net zo lang tot ze uit zijn armen wist te glippen en weer wegrende, langs het graanschuurtje naar de andere kant van het huis, waar de varkens net dachten wat rust te hebben gevonden.

‘Ren wat je wilt, je kunt niet ontsnappen!’ riep hij haar na.

‘Lora! Arn! Ophouden nu!’

Lora stond zo plotseling stil dat ze bijna vooroverviel en Arn dook in elkaar. Het was moeder. Ze kwam met grote passen op hen af en pakte hen een voor een bij de arm.

‘Niet zo hard!’ siste ze. ‘Een beetje respect voor de doden zou jullie niet misstaan. Waarom zijn jullie toch altijd zo wild samen? Vooral jij, Arn, jij zou toch beter moeten weten.’

Ze schudde haar hoofd en een pluk van haar zwarte haren kwam los uit haar vlecht. Geërgerd streek ze hem achter haar oor. ‘Dat zijn dan mijn kinderen.’

Ze probeerde streng te kijken, maar Arn zag de pretlichtjes in haar bruine ogen.

‘Arn,’ begon ze ernstig, ‘je vader vraagt of jij naar Rabans familie wilt gaan. Jij mag deze keer het zwaard zuiveren.’

Arns hart maakte een sprongetje in zijn borst. ‘Echt waar? Zei hij dat?’

Tot nu toe had hij alleen nog maar mogen helpen. Hij had

nog nooit zelf een ceremonie geleid, en de laatste tijd had hij zich steeds vaker afgevraagd of dat ooit nog zou gebeuren. Zijn vader leek hem niet te vertrouwen, in elk geval niet alleen.

Moeder glimlachte en gaf hem een bundel witte stof.

‘Ga maar snel.’

‘Dag Arn!’ riep Lora toen hij met het pakketje onder zijn arm langs het huis rende, door het hek, rechtsaf over de akkers, op weg naar Rabans huis, dat helemaal aan de andere kant van de Heuvels lag. Er waren paden, maar daar hield Arn niet van. Als vuile donkere vegen verdeelden ze de erven, akkers en graslanden in grove stukken. Ze waren altijd modderig, met diepe kuilen waarin je gemakkelijk je enkel kon verzwikken. Zelfs op de plekken waar houten balken waren neergelegd om het pad beter begaanbaar te maken, was het uitkijken waar je liep.

Handig sprong hij over de lage, gevlochten hekjes die aangaven welk stuk land van wie was. Behalve een paar vogels die de laatste achtergebleven zaadjes uit de donkere aarde pikten, was er niemand buiten. De winter was een tijd van repareren, van hooi naar de stallen slepen en potten en manden maken. Het leven speelde zich af rond het haardvuur, onder de eeuwige schemer die tussen de dikke dakbalken hing, en de families kwamen eigenlijk alleen bij elkaar voor grote reparaties of een feest. Of voor een begrafenis natuurlijk.

Zodra hij bij de Heuvels aankwam, vertraagde Arn zijn pas en veegde over zijn voorhoofd. Hij wilde kalm en waardig op Rabans erf aankomen. Niet hijgend en zwetend als een jongen die net zijn zusje achterna had gezeten. Even keek hij omhoog langs de boomloze helling waarop de Heuvels lagen. Hij kon Raban vanaf hier niet zien, maar wist dat de oude krijger er lag, midden in een kring van palen die de omtrek van de nieuwe Heuvel aangaf. Door wind en regen zou hij langzaam het land in vloeien, zodat de plek hem zou leren kennen. Daarna zou hij pas naar de brandstapel worden gebracht en aan het vuur worden gegeven.

Arn was wel blij dat de Heuvels zo ver van zijn huis af lagen. Want hoe belangrijk ze ook waren, nieuwe Vaders stonken vreselijk.

Rabans huis stond vlak bij de rivier. Die was op haar breedst in deze tijd van het jaar, en het water snelde met grote vaart langs de oevers waarop de rest van het jaar de koeien graasden. Rabans familie had de grootste kudde van de buurt, dus hadden ze ook een grote boerderij, wel meer dan twintig passen lang. Het erf grensde aan de wilde bossen, die zich tot diep in het land uitstrekten, helemaal tot aan de volgende buurt. Zijn vader ging daar weleens heen om voor een dode te zorgen, maar hij had Arn nog nooit meegenomen. Hopelijk kon hij vandaag laten zien dat hij vaders vertrouwen waard was.

Rabans erf was leeg. Arn zuchtte, wreef nog één keer over zijn gezicht om het laatste zweet weg te vegen en stapte het hek door. Twee grijze, ruwharige honden kwamen zo plotseling op hem af dat hij zich bijna weer omdraaide. Ze blaften woest en lieten hun gele tanden zien.

‘Rustig maar,’ zei hij terwijl hij langzaam naar ze toe liep. Ze zouden hem toch moeten kennen, hij was hier al vaker geweest! Maar de dieren bleven dreigend grommen.

‘Ophouden jullie!’ klonk een stem vanuit de schemer van het huis. De honden waren meteen stil, maar keken nog even wantrouwend naar Arn, om daarna weg te sluipen naar het hek aan de rand van het erf. Daar gingen ze naast elkaar liggen, met hun oren rechtop en hun snuit naar de toegang gericht.

In de deuropening stond een vrouw met lang, blond haar dat los over haar schouders hing. Ze keek Arn droevig aan.

‘Ah, ben jij het,’ zei ze. ‘Kom maar mee.’

Hij volgde Rabans vrouw naar binnen, waar vijf mensen op lage bankjes rond het vuur zaten. Door het felle licht zag Arn vooral zwarte schaduwen met een gloeiend randje, maar hij wist

dat het Rabans drie kinderen en zijn broers moesten zijn. Het was warm binnen, zo warm dat er alsnog zweetdruppeltjes op Arns voorhoofd verschenen. De scherpe lucht van dieren en mest vulde zijn neusgaten en hij niesde. Hoe fijn de warmte van de koeien ook was in de winter, de lucht in huis liet soms de tranen in je ogen springen.

‘Arn is er,’ zei Rabans vrouw. Vier zwarte figuren stonden langzaam op, maar één iemand sprong omhoog en rende half struikelend naar de zijwand van het huis.

‘Tolan!’ riep Rabans vrouw. ‘Niet zo snel! Dit is een belangrijk moment. Rustig, jongen.’

‘Het spijt me, moeder,’ klonk het gedempt vanuit een duister hoekje. Arn haalde diep adem. Vanaf nu was het echt. Vanaf nu moest hij het goed doen.

Tolan verscheen weer in het licht van het vuur met een donkere, langwerpige bundel in zijn armen. Hij liep nu met rustige passen, en zijn moeder knikte goedkeurend. Ze keek naar Arn en zei: ‘Alles staat klaar. We volgen jou.’

Arn slikte en rechtte zijn rug.

‘Tolan, loop jij voorop?’ vroeg hij.

De jongen knikte vastberaden en ging hun voor. Arn sloot aan achter Tolan, waarna Rabans vrouw volgde, Rabans twee broers, en daarna zijn twee dochters. In stilte liepen ze het huis uit, naar de rand van het bos.

De donkere, kale takken wuifden krakend in de wind, een geluid dat Arn koude rillingen bezorgde. Het bos was een wilde wereld vol geheimen. Maar dat was precies waarom dit allemaal hier moest gebeuren, op de grens van Rabans erf, waar de goden vanuit de schemer tussen de takken konden toekijken.

Iemand had alvast een kleine vuurplaats gebouwd door stammetjes in een kring tegen elkaar aan te zetten, aangevuld met takken en droog gras. Daarnaast stond een houten tafel waarvan de poten met slingerend houtsnijwerk waren versierd.

Tolan legde de bundel voorzichtig op de tafel, terwijl Rabans vrouw en dochters naar de vuurplaats liepen om het vuur op gang te brengen. Arn pakte zijn pakketje op tafel uit en schikte de schone, witte stof netjes in een rechthoek, die bijna de helft van het tafelblad bedekte. Twee grote, leren handschoenen lagen in het midden. De handschoenen van zijn vader. Hoelang zou het nog duren voor hij zijn eigen paar had? Hoelang nog voordat hij, en niet zijn vader werd verwacht als iemand het leven achter zich had gelaten?

Zodra de vlammen langs het hout likten, kwamen de vrouwen terug naar de tafel. Arn stond met zijn gezicht naar de bosrand, met Rabans familie aan weerskanten van hem. Ze keken hem verwachtingsvol aan en hij kuchte even.

Gewoon beginnen.

Het was nog moeilijker dan hij had gedacht.

‘Hoor ons, goden van het woud, van de lucht en het water, van het vuur en de aarde,’ zei hij uiteindelijk toch. ‘Raban is niet meer bij ons. Hij loopt niet meer over onze grond, zijn lach klinkt niet meer over ons land en de warmte is uit zijn lichaam verdwenen.’

Het waren precies de woorden die van hem werden verwacht, precies de woorden die zijn vader hem keer op keer had laten herhalen. Plechtige woorden, die hij al zo vaak had gehoord dat hij er eigenlijk niets meer bij voelde. Maar Rabans vrouw, die dicht bij hem stond, snikte.

‘Raban is uitverkoren om Vader te worden,’ ging hij verder. ‘Maar hij was een krijger en heeft vele levens genomen. Wij zijn hier om Raban van zijn zwaard en die levens los te maken, zodat hij puur en vrij over ons land kan waken. Zonder verdriet en zonder schuld. Hoor ons, o goden!’

De goden zeiden niets, maar dat was hij wel gewend. Voorzichtig opende hij de bundel die naast de witte doek op tafel lag. Het bronzen zwaard lag zacht glanzend tussen de vouwen van een stuk van Rabans donkere mantel. Het was slank, en zo lang als

zijn onderarm. Het hout van de greep was donker gepolijst en zat met bronzen klinknagels aan de kling vast. Het was een prachtig wapen. Zonde eigenlijk, dat het straks zomaar in de rivier zou verdwijnen.

Arn trok de handschoenen aan. Vanaf nu mocht het zwaard niet meer door mensenhanden worden aangeraakt. Voorzichtig pakte hij het op en hield het omhoog naar de hemel.

‘Vuur zal zijn band met de genomen levens verbreken!’

Hij liep naar het vuur, dat in de koude lucht haast beter voelbaar dan zichtbaar was. De lucht boven de brandende stammetjes trilde van de hitte. Terwijl hij met twee handen de kling vasthield, liet hij de houten greep in de vlammen zakken. Daar hadden Rabans handen gelegen terwijl hij vocht. Daar had Raban zijn afdruk achtergelaten, en die moest door het vuur worden weggeschroeid.

Arn draaide het zwaard rond, totdat de hele greep zwartgeblakerd was en bijna gloeide. Dit was het moment. Nu kon de greep vlamvatten, nu kon alles misgaan. Snel tilde hij het zwaard weer uit het vuur en hij legde het met de kling op de witte doek, zodat de hete, verkoolde greep de stof niet zou schroeien. Het stuk mantel waarin het verpakt was geweest, vouwde hij op en gaf hij aan Rabans vrouw.

Ze knikte hem toe met glimmende ogen. Even hield ze het bundeltje dicht tegen zich aan, waarna ze het aan haar zoon gaf, die er een kus op drukte en het op zijn beurt weer doorgaf aan zijn zus. Zo hield iedereen de mantel even vast, voor hij weer terugkeerde bij Arn. Hij pakte de stof eerbiedig aan en liep weer naar het vuur.

‘Vuur zal zijn band met het zwaard verbreken,’ zei hij en hij gooide de mantel in de vlammen.

De stof knetterde en begon al snel te smeulen, waardoor een stinkende rook in Arns gezicht waaide. Hij moest vreselijk zijn best doen om niet in hoesten uit te barsten. Met tranen in zijn ogen draaide hij zich weg van het vuur, liep terug naar de tafel en

vouwde de witte stof zorgvuldig om het zwaard. De verschroeide handgreep was inmiddels afgekoeld.

‘Het zwaard is nu zuiver,’ sprak hij. ‘Zodra de nieuwe Vader in zijn Heuvel rust, zal water de doden uit het zwaard bevrijden. Als de goden het willen.’

‘Als de goden het willen,’ herhaalde iedereen.

Dat was het dan. Hij was klaar! Hij pakte de zwaardbundel op en liep terug naar het huis met Rabans familie achter zich aan. Daar draaide hij zich naar hen om, maar hij wist niet wat hij moest zeggen. De ceremonie was voorbij, de gerepeteerde woorden waren uitgesproken. Rabans vrouw redde hem.

‘Dank je wel, Arn,’ zei ze. ‘Je hebt het goed gedaan, de goden hebben het gezien. Je vader mag trots op je zijn.’

Arn bloosde. ‘We zullen het zwaard goed bewaren, dat belooft ik.’

‘We verwachten niet anders,’ zei ze.

Een voor een verdwenen de familieleden in het huis. Arn bleef achter op het erf met de honden, die ineens nieuwsgierig kwamen snuffelen in plaats van naar zijn enkels te happen. Gedachteloos kriebelde hij achter een zacht, grijs oor.

‘Ik moet gaan,’ zei hij tegen niemand in het bijzonder, en een van de dieren begon zachtjes te janken.

‘Het spijt me. Jullie meester komt niet meer terug. Maar jullie hebben nog meer familie. Bewaak hen maar goed.’

Hij moest zich inhouden om niet juichend terug naar huis te rennen. Hij had zijn eerste ceremonie geleid, en het was goed gegaan! Maar hij moest rustig blijven, alsof het de gewoonste zaak van de wereld was om met een ingepakt zwaard in zijn armen naar huis te wandelen. Alsof hij er geen moment aan had getwijfeld of hij dit wel kon. Dat was wat zijn vader moest zien.

Het duurde niet lang voor het geluid van snelle, lichte voetstappen hem tegemoetkwam. Was dat Lora? Maar hij kon zijn huis nog niet eens zien! Wist zijn moeder wel dat ze weg was?